

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44,
46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 IR 68 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2020 m. gegužės 7 d. Nr. XIII-2900
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Papildyti 2 straipsnį 18² dalimi:

„18². **Garantinis elektros energijos tiekėjas** – elektros energijos skirstomųjų tinklų operatorius, atliekantis garantinį elektros energijos tiekimą vartotojams, kurių įrenginiai prijungti prie jo paties valdomų elektros tinklų, ir daugiau kaip 100 000 vartotojų aptarnaujantis elektros energijos skirstomųjų tinklų operatorius, atliekantis garantinį elektros energijos tiekimą vartotojams, kurių įrenginiai yra prijungti prie perdavimo sistemos operatoriaus valdomų elektros tinklų.“

2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusiu galios 7 straipsnio 6 punktą.

2. Pakeisti 7 straipsnio 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) suderinusi su Tarnyba, tvirtina Buitinių vartotojų su tiekėjais sudaromų elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarčių standartinių sąlygų aprašą;“.

3 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 9 straipsnio 3 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) tvirtina elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų kainų viršutinių ribų ir garantinio tiekimo pažeidžiamiesiems vartotojams paslaugos kainos skaičiavimo metodikas, nustato valstybės reguliuojamų paslaugų ir elektros energijos kainų viršutines ribas ir garantinio tiekimo pažeidžiamiesiems vartotojams paslaugos kainą;“.

2. Papildyti 9 straipsnio 3 dalį nauju 21 punktu:

„21) derina perdavimo sistemos operatoriaus parengtas elektros energijos perdavimo paslaugos teikimo sutarčių standartines sąlygas ir skirstomųjų tinklų operatoriaus parengtas elektros energijos persiuntimo paslaugos teikimo sutarčių standartines sąlygas;“.

3. Buvusį 9 straipsnio 3 dalies 21 punktą laikyti 22 punktu.

4 straipsnis. 38 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 38 straipsnio 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) iš gamintojų, vartotojų, gaminančių vartotojų, kurių įrenginiai prijungti prie skirstomųjų tinklų, tiekėjo ir perdavimo sistemos operatoriaus gauti elektros energijos apskaitos rodmenis ar kitą informaciją, reikalingą jų pareigoms ir funkcijoms, nustatytoms šiame įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose, atlikti;“.

5 straipsnis. 39 straipsnio pakeitimas

Papildyti 39 straipsnio 1 dalį 13 punktu:

„13) parengti ir pateikti Tarybai derinti elektros energijos persiuntimo paslaugos teikimo sutarčių standartines sąlygas. Suderintas elektros energijos persiuntimo paslaugos teikimo sutarčių standartines sąlygas skelbti savo interneto svetainėje.“

6 straipsnis. 40 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 40 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„40 straipsnis. Atsiskaitymo už elektros energijos persiuntimą skirstomaisiais tinklais garantijos

1. Vartotojai, išskyrus buitinius vartotojus, kurių įrenginiai yra prijungti prie skirstomųjų tinklų ir kurie yra sudarę su nepriklausomu tiekėju elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį, privalo sudaryti elektros energijos persiuntimo paslaugos teikimo sutartį su skirstomųjų tinklų operatoriumi ir laiku atsiskaityti už elektros energijos persiuntimą perdavimo ir skirstomaisiais tinklais, taip pat už sisteminės paslaugas ir viešuosius interesus atitinkančias paslaugas, išskyrus už elektros energijos kiekį, persiustą energijos kaupimo įrenginiams, kurių įrengtoji elektrinė galia yra ne mažesnė negu 1 MW, įkrauti energiją, kada energijos kaupimo įrenginiams įkrauti patiektas elektros energijos kiekis, išskyrus technologinius nuostolius, vėliau yra grąžinamas į operatorių elektros tinklus.

2. Tiekėjas privalo sudaryti elektros energijos persiuntimo paslaugos teikimo sutartį su skirstomųjų tinklų operatoriumi ir laiku atsiskaityti už elektros energijos persiuntimą perdavimo ir skirstomaisiais tinklais, taip pat už sisteminės paslaugas ir viešuosius interesus atitinkančias

paslaugas, kuriomis pasinaudojo vartotojai, kurių įrenginiai prijungti prie skirstomųjų tinklų ir kurie su tiekėju yra sudarę elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartį. Tiekėjo ir skirstomųjų tinklų operatoriaus sudaromoje elektros energijos persiuntimo paslaugos teikimo sutartyje taip pat nustatoma keitimosi informacija tarp šalių tvarka.“

7 straipsnis. 41 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 41 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Vartotojai perka elektros energiją iš tiekėjų, gamintojų, elektros energiją gaminančių iš atsinaujinančių išteklių, ir asmenų, nurodytų šio įstatymo 44 straipsnyje, šiame įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyta tvarka ir sąlygomis. Vartotojams, išskyrus vartotojus, sudariusius atsinaujinančių išteklių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį, elektros energija tiekama su nepriklausomu tiekėju sutarta kaina arba visuomenine elektros energijos kaina šio įstatymo 43 straipsnyje nustatyta tvarka ir sąlygomis arba užtikrinamas garantinis elektros energijos tiekimas šio įstatymo 44 straipsnyje nustatytais atvejais ir tvarka. Vartotojams, sudariusiems atsinaujinančių išteklių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį, elektros energija tiekama šioje sutartyje nustatyta elektros energijos kaina.“

8 straipsnis. 42 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 42 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„42 straipsnis. Visuomeninis tiekėjas

1. Iki 2023 m. sausio 1 d. skirstomųjų tinklų operatorius, kai jo turimoje elektros energijos skirstymo veiklos licencijoje nurodytoje teritorijoje kitam asmeniui neišduota visuomeninio tiekimo veiklos licencija, privalo vykdyti ir elektros energijos visuomeninio tiekimo veiklą, užtikrindamas saugų ir patikimą galutinių vartotojų aprūpinimą elektros energija šiame įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyta tvarka ir sąlygomis, siekiant apsaugoti tokių vartotojų teises ir teisėtus interesus, susijusius su elektros energijos vartojimu kasdieniams poreikiams patenkinti.

2. Tuo atveju, kai skirstomųjų tinklų operatorius nėra sudaręs su vartotoju atskiros sutarties dėl elektros energijos persiuntimo paslaugų teikimo, skirstomųjų tinklų operatoriaus ir vartotojo sudaryta elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartis laikoma ir elektros energijos persiuntimo paslaugų teikimo konkrečiam vartotojui sutartimi.

3. Skirstomųjų tinklų operatorius, vykdamas visuomeninio tiekimo veiklą, užtikrina elektros energijos skirstymo veiklos atskyrimą šio įstatymo 54 straipsnyje nustatyta tvarka ir sąlygomis.

4. Tuo atveju, jeigu visuomeninis tiekėjas, kuris kartu yra ir skirstomųjų tinklų operatorius, aptarnaujantis mažiau kaip 100 000 vartotojų toje pačioje teritorijoje, pateikia prašymą panaikinti visuomeninio elektros energijos tiekimo veiklos licencijos galiojimą, visuomeninio elektros energijos tiekimo teritoriją privalo perimti ir iki 2023 m. sausio 1 d. aprūpinimą elektros energija privalo užtikrinti visuomeninis tiekėjas, aptarnaujantis daugiau kaip 100 000 vartotojų, jeigu visuomeninio elektros energijos tiekimo veiklos licencijos pakeitimo metu jo technologinis, finansinis ir vadybinis pajėgumas yra pakankamas vykdyti licencijuojamą veiklą šioje naujoje teritorijoje. Jeigu visuomeninio tiekėjo, aptarnaujančio daugiau kaip 100 000 vartotojų, technologinis, finansinis ir vadybinis pajėgumas nėra pakankamas vykdyti visuomeninio tiekimo licencijuojamą veiklą naujoje teritorijoje, dėl kurios visuomeninis tiekėjas, kuris kartu yra ir skirstomųjų tinklų operatorius, aptarnaujantis mažiau kaip 100 000 vartotojų toje pačioje teritorijoje, yra pateikęs prašymą panaikinti visuomeninio elektros energijos tiekimo veiklos licenciją, tokio visuomeninio elektros energijos tiekėjo prašymas dėl visuomeninio elektros energijos tiekimo veiklos licencijos panaikinimo nėra tenkinamas.“

9 straipsnis. 43 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 43 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„43 straipsnis. Visuomeninis elektros energijos tiekimas

1. Visuomeninis tiekėjas privalo sudaryti sutartis ir šioje dalyje nurodytais terminais tiekti elektros energiją visuomenine elektros energijos kaina visiems jam išduotoje licencijoje nustatytoje teritorijoje esantiems buitiniams vartotojams, taip pat pažeidžiamiems vartotojams, kurie nepasirinko nepriklausomo tiekėjo. Visuomeninis tiekėjas nutraukia elektros energijos tiekimą šiems vartotojams toliau nurodytais terminais:

1) 2021 m. sausio 1 d. – visiems buitiniams vartotojams, kurių faktinis elektros energijos suvartojimas objekte laikotarpiu nuo 2019 m. birželio 1 d. iki 2020 m. gegužės 31 d. yra ne mažesnis kaip 5 000 kWh, taip pat buitiniams vartotojams, kurių objektai prijungti prie vidutinės įtampos elektros tinklų, išskyrus vartotojus, nurodytus šio įstatymo 69 straipsnio 14 ir 15 dalyse, ir pažeidžiamus vartotojus, kurie laikotarpiu nuo 2019 m. birželio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. bent kartą buvo įgiję pažeidžiamo vartotojo statusą;

2) 2022 m. sausio 1 d. – visiems buitiniams vartotojams, kurių faktinis elektros energijos suvartojimas objekte laikotarpiu nuo 2020 m. birželio 1 d. iki 2021 m. gegužės 31 d. yra ne mažesnis kaip 1 000 kWh, išskyrus vartotojus, nurodytus šio įstatymo 69 straipsnio 14 ir 15 dalyse, ir pažeidžiamus vartotojus, kurie laikotarpiu nuo 2020 m. birželio 1 d. iki 2021 m. gruodžio 31 d. bent kartą buvo įgiję pažeidžiamo vartotojo statusą;

3) 2023 m. sausio 1 d. – visiems likusiems vartotojams, kuriems elektros energija tiekama visuomenine elektros energijos kaina, įskaitant vartotojus, nurodytus šio įstatymo 69 straipsnio 14 ir 15 dalyse, ir pažeidžiamus vartotojus.

2. Visuomeninis tiekėjas likus ne mažiau kaip 5 kalendoriniams mėnesiams iki elektros energijos tiekimo visuomenine elektros energijos kaina nutraukimo datos, nurodytos šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose:

1) raštu ir (ar) elektroninių ryšių priemonėmis informuoja šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytus vartotojus apie sutarties su visuomeniniu tiekėju nutraukimą, jų pareigą pasirinkti nepriklausomą tiekėją, numatomą elektros energijos tiekimo visuomenine elektros energijos kaina nutraukimą vartotojams per nustatytą terminą nepasirinkus nepriklausomo tiekėjo, įskaitant informaciją apie garantinį elektros energijos tiekėją, garantinio tiekimo pradžią ir garantinio tiekimo sąlygas, numatytas šio straipsnio 5 dalyje ir šio įstatymo 44 straipsnyje, naujų sutarčių sudarymą ir ankstesnių sutarčių pasibaigimą, įskaitant garantinio tiekimo užtikrinimo atveju, taip pat apie tai, kad skirstomųjų tinklų operatorius perduos jų asmens duomenis nepriklausomiems tiekėjams elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarties su vartotoju sudarymo tikslu, nurodant, kokiais terminais ir kokie asmens duomenys bus perduoti to pageidaujantiems nepriklausomiems tiekėjams, ir apie tai, kad šie vartotojai turi teisę pranešti skirstomųjų tinklų operatoriui apie savo nesutikimą dėl jų asmens duomenų perdavimo nepriklausomiems tiekėjams;

2) elektroninių ryšių priemonėmis pateikdamas vartotojų objektų numerius informuoja skirstomųjų tinklų operatorių apie šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytus vartotojus, kuriems numatomas elektros energijos tiekimo visuomenine elektros energijos kaina nutraukimas (išskyrus atvejus, kai skirstomųjų tinklų operatorius toje pačioje licencijuojamos veiklos teritorijoje kartu vykdo ir elektros energijos visuomeninio tiekimo veiklą).

3. Skirstomųjų tinklų operatorius, iš visuomeninio tiekėjo gavęs informaciją apie numatomą elektros energijos tiekimo visuomenine elektros energijos kaina nutraukimą konkreitiems šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytiems vartotojams, duomenų teikimo sutartyje nustatyta tvarka perduoda visiems to pageidaujantiems nepriklausomiems tiekėjams šių vartotojų duomenis: objekto numerį, objekto adresą, kontaktinę informaciją: telefono ryšio numerį ir elektroninio pašto adresą, jeigu tokius duomenis skirstomųjų tinklų operatorius turi, per kalendorinį mėnesį objekte suvartotos elektros energijos kiekį per 12 kalendorinių mėnesių laikotarpį, nurodytą šio straipsnio 1 dalyje. Skirstomųjų tinklų operatorius neteikia duomenų nepriklausomam tiekėjui, jeigu vartotojas nesutinka su jo duomenų perdavimu ir praneša apie tai skirstomųjų tinklų operatoriui ne vėliau kaip likus 4 kalendoriniams mėnesiams iki elektros energijos tiekimo visuomenine elektros energijos kaina nutraukimo datos,

nurodytos šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose. Nurodytus duomenis skirstomųjų tinklų operatorius perduoda nepriklausomiems tiekėjams ne anksčiau kaip likus 4 kalendoriniams mėnesiams iki elektros energijos tiekimo visuomenine elektros energijos kaina nutraukimo datos, nurodytos šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose. Po to, kai duomenys jau perduoti nepriklausomam tiekėjui, apie savo nesutikimą tvarkyti šioje dalyje nurodytus duomenis vartotojas informuoja konkretų nepriklausomą tiekėją. Nepriklausomi tiekėjai šioje dalyje numatyta tvarka gautus duomenis turi teisę tvarkyti (įskaitant teisę juos saugoti) tiek, kiek to reikia sutarčiai su vartotoju sudaryti, tačiau ne ilgiau kaip 6 mėnesius, einančius po šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytos visuomeninio tiekimo nutraukimo dienos.

4. Buitiniams vartotojams, nepasirinkusiems nepriklausomo elektros energijos tiekėjo ar kai jų pasirinktas nepriklausomas tiekėjas nevykdo priimtų įsipareigojimų tiekti elektros energiją sutartomis su buitinais vartotojais sąlygomis, nutraukia veiklą arba elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį, elektros energijos tiekimą šiame įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyta tvarka ir sąlygomis užtikrina garantinis elektros energijos tiekėjas, išskyrus šio straipsnio 1 dalyje nurodytus atvejus, kai atitinkamam vartotojui elektros energija tiekama visuomenine elektros energijos kaina. Buitiniams vartotojams garantinis elektros energijos tiekimas užtikrinamas pagal garantinio elektros energijos tiekėjo viešai skelbiamas garantinio elektros energijos tiekimo užtikrinimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sąlygas, kurios rengiamos Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklėse nustatyta tvarka.

5. Tinklų operatorius ne vėliau kaip prijungimo prie elektros tinklų dieną informuoja buitinį vartotoją, nepasirinkusį nepriklausomo tiekėjo, apie visuomeninį tiekėją, užtikrinsiantį elektros energijos tiekimą, ir nurodo jo kontaktinius duomenis, o visuomeninį tiekėją – apie elektros energijos tiekimo užtikrinimo buitiniam vartotojui pradžią ir pagrindą ir nurodo buitinio vartotojo duomenis, reikalingus elektros energijos tiekimui užtikrinti. Kai elektros energijos tiekimas buitiniam vartotojui turi būti užtikrinamas dėl to, kad jo pasirinktas nepriklausomas tiekėjas nevykdo priimtų įsipareigojimų, nutraukia veiklą arba elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį, visuomeninis tiekėjas (jeigu jis privalo užtikrinti elektros energijos tiekimą šio straipsnio 1 dalyje numatyta tvarka) ar garantinis elektros energijos tiekėjas šio įstatymo 44 straipsnyje numatyta tvarka elektros energijos tiekimą pradeda vykdyti šio įstatymo 44 straipsnio 2 dalies 1 punkte ar 3 dalyje nustatytais terminais. Jeigu buitinis vartotojas nesudaro elektros energijos pirkimo–pardavimo sutarties su visuomeniniu tiekėju, buitinio vartotojo ir visuomeninio tiekėjo tarpusavio santykiams taikomos energetikos ministro patvirtintame Buitinių vartotojų su tiekėjais sudaromų elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarčių standartinių sąlygų apraše nustatytos standartinės sutarties sąlygos.

6. Visuomeninis tiekėjas neprivalo vykdyti šiame straipsnyje nurodytų reikalavimų, jeigu tai padaryti trukdo nuo visuomeninio tiekėjo nepriklausančios aplinkybės, tarp jų valstybės veiksmai, trečiųjų asmenų veiksmai ar nenugalimos jėgos aplinkybės, taip pat kitos aplinkybės, kurių visuomeninis tiekėjas negalėjo kontroliuoti ar kitaip valdyti. Esant tokioms aplinkybėms, visuomeninis tiekėjas, vartotojai ir (ar) tinklų operatoriai visapusiškai bendradarbiauja, siekdami pašalinti visuomeniniam elektros energijos tiekimui užtikrinti trukdančias aplinkybes. Vartotojams teikiamų visuomeninio elektros energijos tiekimo paslaugų patikimumo ir jų sąlygų priežiūrą bei kontrolę vykdo Taryba.“

10 straipsnis. 44 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 44 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„44 straipsnis. Elektros energijos garantinis tiekimas

1. Vartotojams, nepasirinkusiems nepriklausomo elektros energijos tiekėjo ar kai jų pasirinktas nepriklausomas tiekėjas nevykdo prisiimtų įsipareigojimų tiekti elektros energiją sutartomis su vartotojais sąlygomis, nutraukia veiklą arba elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį, užtikrinamas garantinis tiekimas šiame straipsnyje nustatyta tvarka ir sąlygomis.

2. Garantinis elektros energijos tiekėjas garantinį tiekimą atlieka laikydamasis šių sąlygų:

1) garantinis tiekimas vartotojui užtikrinamas, kai vartotojas, ne vėliau kaip prieš 3 savaites iki nepriklausomo tiekėjo nutraukiamos veiklos arba su vartotoju sudarytos elektros energijos pirkimo–pardavimo sutarties, arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarties nutraukimo gavęs nepriklausomo tiekėjo rašytinį ar elektroninių ryšių priemonėmis pateiktą išpėjimą, per 2 savaites nuo šio pranešimo gavimo dienos nepasirenka kito nepriklausomo tiekėjo ar paaiškėja šio straipsnio 3 dalyje nurodytos aplinkybės – tokiais atvejais vartotojo su nepriklausomu tiekėju sudaryta elektros energijos pirkimo–pardavimo arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartis laikoma nutraukta. Garantinis tiekimas vartotojams užtikrinamas persiuntimo paslaugos teikimo sutarties su skirstomųjų tinklų operatoriumi pagrindu. Vartotojams, kurie tokios sutarties nėra sudarę, garantinis elektros energijos tiekimas užtikrinamas pagal garantinio elektros energijos tiekėjo viešai skelbiamas garantinio elektros energijos tiekimo užtikrinimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sąlygas, kurios rengiamos Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklėse nustatyta tvarka. Vartotojui, kuriam užtikrinamas garantinis tiekimas, nusprendusiam sudaryti elektros energijos pirkimo–pardavimo arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartį su nepriklausomu tiekėju, garantinis tiekimas nutraukiamas ne vėliau kaip per 3 savaites nuo nepriklausomo tiekėjo pranešimo garantiniam elektros energijos tiekėjui pateikimo dienos. Garantinio tiekimo trukmė – ne ilgiau kaip 6 mėnesiai. Jeigu per 6 mėnesius

vartotojas nepasirenka naujo nepriklausomo tiekėjo, garantinis elektros energijos tiekėjas įgyja teisę nutraukti elektros energijos tiekimą vartotojui. Apie garantinio tiekimo nutraukimą garantinis elektros energijos tiekėjas įspėja vartotoją ne vėliau kaip prieš 3 savaites iki elektros energijos tiekimo nutraukimo dienos;

2) jeigu vartotojas, kuriam buvo suteiktas garantinis tiekimas, garantinio tiekimo laikotarpiu pasirenka nepriklausomą tiekėją, vartotojas privalo sumokėti garantiniam elektros energijos tiekėjui už suvartotą elektros energiją pagal garantinio elektros energijos tiekėjo pateiktą mokėjimo dokumentą;

3) vartotojams, kuriems užtikrinamas garantinis tiekimas, taikoma garantinio tiekimo kaina, kuri apskaičiuojama vidutinei praėjusio ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainai, susiformavusiai Lietuvos kainų zonoje, pritaikius koeficientą 1,25. Skirtumas tarp faktinių ataskaitinio laikotarpio pajamų ir garantinio elektros energijos tiekėjo patirtų garantinio elektros energijos tiekimo veiklos sąnaudų, įskaitant elektros energijos įsigijimo sąnaudas, priskiriamas garantinio elektros energijos tiekėjo sąnaudoms ar pajamoms pagal šio įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 4 punkte nurodytą metodiką. Garantinio tiekimo kainą apskaičiuoja ir nustato garantinis elektros energijos tiekėjas.

3. Šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytas 3 savačių nepriklausomo tiekėjo pranešimo terminas netaikomas ir garantinis tiekimas užtikrinamas nedelsiant, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo bet kurios iš šių aplinkybių atsiradimo:

1) vartotojo pasirinktas nepriklausomas tiekėjas pažeidžia reguliuojamos veiklos sąlygas ir Taryba sustabdo ar panaikina elektros energijos tiekimo veiklos leidimo galiojimą;

2) balansavimo energijos tiekėjas ar perdavimo sistemos operatorius nutraukia balansavimo energijos pirkimo–pardavimo sutartį su nepriklausomu tiekėju ir nėra sudaryta balansavimo energijos pirkimo–pardavimo sutartis su kitu balansavimo tiekėju;

3) nepriklausomam tiekėjui yra iškelta bankroto byla arba kreditorių susirinkime priimtas nutarimas vykdyti bankroto procedūras ne teismo tvarka;

4) kitais tiesiogiai nuo nepriklausomo tiekėjo veiksmų nepriklausančiais atvejais, dėl kurių nepriklausomas tiekėjas nebegali vykdyti prisiimtų įsipareigojimų tiekti elektros energiją vartotojams (*force majeure*).

4. Nepriklausomas tiekėjas privalo nedelsdamas, ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo šio straipsnio 3 dalyje nustatytų aplinkybių atsiradimo, savo vartotojams ir atitinkamam tinklų operatoriui pranešti apie garantinio tiekimo pradžią ir pagrindą, o vartotojams – ir apie asmenį, vykdysiantį garantinio tiekimo funkciją, ir jo kontaktinius duomenis. Vartotojai, kurių suvartotos elektros energijos apskaitos prietaisų rodmenys nėra nuskaitomi nuotoliniu būdu, nedelsdami, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo garantinio tiekimo pradžios, jeigu apie tai jie buvo tinkamai

informuoti, privalo užfiksuoti faktinius elektros energijos apskaitos prietaiso rodmenis ir juos pranešti tinklų operatoriui. Jeigu nepriklausomi tiekėjai ar vartotojai neįvykdo ar tinkamai neįvykdo šioje dalyje nustatytų pareigų, garantinio tiekimo metu tiekiamos elektros energijos kiekis nustatomas Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklėse nustatyta tvarka.

5. Vartotojai, kuriems šiame straipsnyje nustatyta tvarka ir sąlygomis užtikrinamas garantinis tiekimas, atsiskaito su asmeniu, atliekančiu garantinio tiekimo funkciją, už garantinį tiekimą, taip pat su tinklų operatoriais, kaip nurodyta šio įstatymo 40 straipsnio 1 dalyje ir 46 straipsnio 5 dalyje, už elektros energijos persiuntimą perdavimo ir (ar) skirstomaisiais tinklais, sisteminės paslaugas ir viešuosius interesus atitinkančias paslaugas.“

11 straipsnis. *Neteko galios nuo 2022-01-01*

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XIV-631](#), 2021-11-11, paskelbta TAR 2021-11-25, i. k. 2021-24223

12 straipsnis. 46 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 46 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„46 straipsnis. Nepriklausomas elektros energijos tiekimas

1. Jeigu yra rašytinis ar elektroninių ryšių priemonėmis pateiktas vartotojo sutikimas, nepriklausomas tiekėjas turi teisę iš skirstomųjų tinklų operatoriaus gauti vartotojo elektros energijos suvartojimo duomenis, kurie naudojami pasiūlymui dėl elektros energijos tiekimo parengti ir pateikti vartotojui. Vartotojo elektros energijos suvartojimo duomenų pateikimo nepriklausomam tiekėjui tvarka nustatoma Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklėse. Nepriklausomas tiekėjas jį pasirinkusiems vartotojams elektros energiją tiekia pagal sutartis. Vartotojo prašymu nepriklausomas tiekėjas ne vėliau kaip per 10 dienų nuo vartotojo prašymo pateikimo dienos privalo parengti ir pateikti elektros energijos pirkimo–pardavimo sutarties arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarties projektą.

2. Nepriklausomų tiekėjų ir vartotojų tarpusavio santykiai grindžiami šio įstatymo 61 straipsnio 1 dalyje nurodytomis sutartimis. Su buitiniiais vartotojais sudaromos elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartys privalo atitikti energetikos ministro patvirtintame Buitinių vartotojų su tiekėjais sudaromų elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarčių standartinių sąlygų apraše nustatytas sąlygas. Nepriklausomas tiekėjas neprivalo sudaryti su vartotoju sutarties ar tiekti elektros energiją vartotojui ar jo objektams, jeigu vartotojas nesutinka su tiekėjo nurodytomis nepriklausomo elektros energijos tiekimo sąlygomis. Nepriklausomo tiekėjo atsisakymas sudaryti sutartį gali būti skundžiamas šio įstatymo 78 straipsnyje nustatyta tvarka.

3. Nepriklausomas tiekėjas, prieš sudarydamas arba nutraukdamas elektros energijos pirkimo–pardavimo arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo

sutartį su vartotoju, privalo prieš 3 savaites apie tai raštu arba elektroninių ryšių priemonėmis pranešti tinklų operatoriui, prie kurio valdomų tinklų yra prijungti vartotojo įrenginiai. Šioje dalyje nustatytais terminais ir būdais nepriklausomas tiekėjas taip pat privalo informuoti vartotoją apie planuojamą sutarties su juo nutraukimą.

4. Tinklų operatorius, gavęs nepriklausomo tiekėjo pranešimą apie elektros energijos pirkimo–pardavimo arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarties su vartotoju sudarymą, ne vėliau kaip prieš 2 savaites iki naujos sutarties įsigaliojimo datos informuoja apie tai ankstesnį tiekėją, vartotoją ir naują tiekėją.

5. Vartotojai, kurių įrenginiai prijungti prie perdavimo tinklų, pirkdami elektros energiją iš nepriklausomo tiekėjo, privalo perdavimo sistemos operatoriui apmokėti už elektros energijos persiuntimą perdavimo tinklais, taip pat už sisteminės paslaugas ir viešuosius interesus atitinkančias paslaugas, išskyrus už elektros energijos kiekį, persiūtą energijos kaupimo įrenginiams įkrauti energiją, kada energijos kaupimo įrenginiams įkrauti patiektas elektros energijos kiekis, išskyrus technologinius nuostolius, vėliau yra grąžinamas į operatorių elektros tinklus. Vartotojas, gavęs perdavimo sistemos operatoriaus ir nepriklausomo tiekėjo sutikimą bei būdamas atsakingas perdavimo sistemos operatoriui, šioje dalyje nurodytas vartotojo pinigines prievoles gali pavesti vykdyti nepriklausomam tiekėjui.“

13 straipsnis. 47 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 47 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Vartotojas, perkantis elektros energiją iš nepriklausomo tiekėjo, privalo laiku atsiskaityti su nepriklausomu tiekėju už suvartotą elektros energiją.“

14 straipsnis. 49 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 49 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) vartotojai turi teisę pakeisti tiekėją, atsižvelgdami į šiame įstatyme ir (ar) sutartyje su tiekėju nustatytus įspėjimo terminus ir kitas sąlygas. Kai vartotojas pageidauja pakeisti tiekėją laikydamasis šiame įstatyme ir (ar) sutartyje nurodytų įspėjimo terminų ir kitų sąlygų, naujas tiekėjas apie tai praneša tinklų operatoriui, prie kurio valdomų tinklų yra prijungti vartotojo įrenginiai. Atitinkamas tinklų operatorius imasi priemonių, kad būtų sudarytos sąlygos pakeitimui atlikti per ne ilgesnį kaip 3 savaitių laikotarpį;“.

15 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 51 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) susipažinti su elektros energijos suvartojimo duomenimis, įskaitant suvartotos

elektros energijos kiekį, taip pat, raštu arba elektroninių ryšių priemonėmis davęs sutikimą, nemokamai leisti bet kuriam tiekėjui naudotis savo elektros energijos suvartojimo duomenimis, kuriuos nemokamai turi teisę gauti pats vartotojas;“.

2. Pakeisti 51 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Tiekėjai ir elektros tinklų operatoriai sudaro tinkamas ir pakankamas sąlygas vartotojų prieigai prie informacijos ir duomenų apie mokėjimus už jiems patiektą elektros energiją ir (ar) su elektros energijos tiekimu ir persiuntimu susijusias paslaugas. Tinkamomis ir pakankamomis prieigos priemonėmis laikoma elektroninės ar popierinės sąskaitos pateikimas vartotojui arba elektroninė prieiga prie vartotojo mokėjimo duomenų ar kitos pagrįstos priemonės. Jeigu vartotojas pageidauja gauti popierines sąskaitas, tiekėjai ir tinklų operatoriai neturi teisės vartotojui taikyti tokios sąskaitos pateikimo mokesčio. Tiekėjai ir (ar) elektros tinklų operatoriai be papildomo mokesčio vartotojams pateikdami elektroninę ar popierinę sąskaitą ar suteikdami elektroninę prieigą prie informacijos ir duomenų apie mokėjimus už jiems patiektą elektros energiją:

1) nurodo esamas faktines elektros energijos ir (ar) su elektros energijos tiekimu ir persiuntimu susijusių paslaugų kainas, tarifus ir faktinį energijos suvartojimą už sąskaitoje ar per elektroninę prieigą pasiekiamuose vartotojo mokėjimo duomenyse nurodytą ataskaitinį laikotarpį;

2) pateikia vartotojo einamuoju metu suvartojamo elektros energijos kiekio ir elektros energijos, suvartotos per tą patį praėjusių metų laikotarpį, palyginimą;

3) pateikia, kai tai įmanoma, vartotojo elektros energijos suvartojimo palyginimą su vidutinio tos pačios grupės vartotojo elektros energijos suvartojimu.“

3. Pripažinti netekusia galios 51 straipsnio 6 dalį.

16 straipsnis. 52 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 52 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Be šiame skirsnyje nurodytų vartotojų teisių apsaugos priemonių, buitinis vartotojas taip pat turi teisę:

1) vienašališkai neatlygintinai nutraukti elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartį, raštu ar elektroninių ryšių priemonėmis informavęs tiekėją ne vėliau kaip prieš 3 savaites iki numatomos sutarties nutraukimo dienos;

2) sudaryti neterminuotas elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartis su visuomeniniu tiekėju tais atvejais, kai buitinis vartotojas nepasirenka nepriklausomo elektros energijos tiekėjo ar jo pasirinktas nepriklausomas tiekėjas nevykdo prisiimtų įsipareigojimų ir buitinis vartotojas ketina pirkti elektros energiją iš visuomeninio tiekėjo, ir neterminuotą elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartį su nepriklausomu tiekėju.“

17 straipsnis. 59 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 59 straipsnio 4 dalį.

18 straipsnis. 60 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 60 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„60 straipsnis. Elektros energijos rinkos liberalizavimas

1. Visi elektros energijos vartotojai, esantys Lietuvos Respublikoje, gali nevaržomai pasirinkti nepriklausomą tiekėją šiame įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyta tvarka ir sąlygomis.

2. Vartotojų perėjimas nuo reguliuojamo elektros energijos tiekimo prie sutartiniais santykiais su nepriklausomais tiekėjais pagrįsto aprūpinimo elektros energija įgyvendinamas šio įstatymo 43 straipsnyje nustatyta tvarka ir sąlygomis. Už centralizuotą vartotojų informavimą visuomenės ir kitomis informavimo priemonėmis apie elektros energijos rinkos liberalizavimą ir jo procesą yra atsakingas skirstomųjų tinklų operatorius, aptarnaujantis daugiau kaip 100 000 vartotojų.

3. Visuomeninio tiekėjo pagrįstos sąnaudos, patirtos dėl šio įstatymo 43 straipsnio 2 dalyje nustatytos pareigos įgyvendinimo, įvertinamos nustatant visuomeninio tiekimo paslaugos kainos viršutinę ribą.

4. Skirstomųjų tinklų operatoriaus pagrįstos sąnaudos, patirtos dėl šio įstatymo 43 straipsnio 3 dalyje ir šio straipsnio 2 dalyje nustatytų pareigų įgyvendinimo, įvertinamos nustatant skirstymo paslaugos kainos viršutinę ribą.“

19 straipsnis. 61 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 61 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„61 straipsnis. Vartotojų, tiekėjų ir gamintojų teisė sudaryti sutartis

1. Vartotojai, išskyrus buitinius vartotojus, turi teisę sudaryti elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartis arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartis su tiekėjais ir gamintojais, šiame įstatyme nustatyta tvarka turinčiais teisę vykdyti elektros energijos tiekimo veiklą ir veikiančiais Lietuvos Respublikos teritorijoje arba kitose valstybėse narėse. Buitinių vartotojų ir tiekėjų tarpusavio santykiai grindžiami elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartimis.

2. Tiekėjui sutikus, vartotojai turi teisę sudaryti su juo elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo

sutartį nepriklausomai nuo to, kurioje valstybėje narėje tiekėjas įregistruotas, jeigu tiekėjas laikosi Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų prekybos elektros energija reikalavimų. Kreipiantis dėl leidimo verstis nepriklausomo elektros energijos tiekimo veikla, dėl registracijos rinkos dalyviu, sudarant sutartis su vartotojais ir kitais atvejais nepriklausomas tiekėjas negali būti diskriminuojamas dėl jo įsisteigimo kitoje valstybėje narėje negu Lietuvos Respublika.

3. Vartotojai, išskyrus buitinius vartotojus, su nepriklausomais tiekėjais sudarydami elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartis, sudaro sutartis dėl elektros energijos persiuntimo paslaugos teikimo su perdavimo sistemos arba skirstomųjų tinklų operatoriais, atsižvelgiant į tai, prie kurio operatoriaus tinklų yra prijungti šio vartotojo įrenginiai.

4. Vartotojui su nepriklausomu tiekėju sudarius elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartį, atskira elektros energijos persiuntimo paslaugos teikimo sutartis su skirstomųjų tinklų operatoriumi nesudaroma.

5. Visuomeninis tiekėjas, buitiniam vartotojui pageidaujant, privalo sudaryti su buitiniu vartotoju tiesioginę elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartį, jeigu šiame įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis visuomeninis tiekėjas yra įpareigotas tiekti elektros energiją buitiniams vartotojams. Buitiniam vartotojui sudarius elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartį su visuomeniniu tiekėju, atskira elektros energijos persiuntimo paslaugos teikimo sutartis su skirstomųjų tinklų operatoriumi nesudaroma.“

20 straipsnis. 67 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 67 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Garantinio elektros energijos tiekimo kaina apskaičiuojama šio įstatymo 44 straipsnio 2 dalies 3 punkte nustatyta tvarka ir sąlygomis. Garantinio tiekimo pažeidžiamiesiems vartotojams paslaugos kainą vienų metų laikotarpiui nustato ir ne vėliau kaip iki einamųjų metų gruodžio 1 dienos skelbia Taryba. Tarybos nustatyta garantinio tiekimo pažeidžiamiesiems vartotojams paslaugos kaina įsigalioja praėjus ne mažiau kaip vienam mėnesiui nuo jos paskelbimo.“

21 straipsnis. 68 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 68 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) nustato įpareigojimus teikti paslaugas sąnaudomis pagrįstomis kainomis, atsižvelgiant į protingumo kriterijų atitinkančią investicijų grąžą ar pelno maržą;“.

2. Pakeisti 68 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Taryba, nustatydamą įpareigojimus, tinkamai atsižvelgia į asmens, turinčio didelę įtaką elektros energijos rinkoje, taip pat perdavimo, skirstymo paslaugų teikėjo ir (ar)

visuomeninio tiekėjo teisę gauti protingumo kriterijų atitinkančią investicijų grąžą ar pelno maržą. Tarybos nustatomi įpareigojimai turi būti aiškiai apibrėžti, skaidrūs, nediskriminaciniai, patikrinami ir turi užtikrinti vienodas galimybes teikti paslaugas vartotojams.“

3. Pakeisti 68 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Taryba, apskaičiuodama šio straipsnio 2 dalyje nurodytą protingumo kriterijų atitinkančią investicijų grąžą ar pelno maržą, atsižvelgia į Lietuvos banko nefinansinėms korporacijoms suteiktų paskolų metinę palūkanų normą, Vyriausybės vertybinių popierių aukcionų metinę palūkanų normą, valstybės kreditingumo riziką, asmens, kurio atžvilgiu apskaičiuojama protingumo kriterijų atitinkanti investicijų grąža ar pelno marža, kapitalo struktūrą ir kitus ekonominius veiksnius, darančius tiesioginę įtaką protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos ar pelno maržos apskaičiavimui.“

22 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus 2 straipsnio 1 dalį, 11, 20 straipsnius ir šio straipsnio 5, 6, 9 dalis, įsigalioja 2020 m. birželio 1 d.

2. Šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalis įsigalioja 2021 m. sausio 1 d.

3. Šio įstatymo 20 straipsnis įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.

4. *Neteko galios nuo 2022-01-01*

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XIV-631](#), 2021-11-11, paskelbta TAR 2021-11-25, i. k. 2021-24223

5. Lietuvos Respublikos energetikos ministras ir Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba) iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

6. Skirstomųjų tinklų operatorius ne vėliau kaip iki 2020 m. birželio 1 d. parengia ir su Taryba suderina elektros energijos persiuntimo paslaugos teikimo sutarčių standartines sąlygas ir jas paskelbia savo interneto svetainėje.

7. Skirstomųjų tinklų operatorius, aptarnaujantis daugiau kaip 100 000 vartotojų, teisės aktų nustatyta tvarka su Taryba suderina esamoms informacinių technologijų sistemoms modifikuoti ir (ar) naujoms informacinių technologijų sistemoms diegti skirtas investicijas, kuriomis būtų užtikrinti elektros energijos vartotojų duomenų mainai su tiekėjais, būtini tiekėjo prieigai prie vartotojų elektros energijos suvartojimo duomenų, sutarčių sudarymui ir tiekėjo keitimui užtikrinti.

8. Nepriklausomi tiekėjai iki 2021 m. sausio 1 d. turi pakeisti sutartis su buitinais vartotojais, kurie yra sudarę atskiras elektros energijos pirkimo–pardavimo ir elektros energijos persiuntimo paslaugos teikimo sutartis, į vieną elektros energijos pirkimo–pardavimo ir elektros energijos persiuntimo paslaugos teikimo sutartį.

9. Skirstomųjų tinklų operatorius, aptarnaujantis daugiau kaip 100 000 vartotojų, ne vėliau kaip 2020 m. gegužės 15 d. parengia ir suderinęs su Lietuvos Respublikos energetikos ministerija ir Taryba viešai paskelbia vartotojų informavimo apie elektros energijos rinkos liberalizavimą ir jo procesą planą ir pradeda centralizuotą vartotojų informavimo apie elektros energijos rinkos liberalizavimą ir liberalizavimo procesą kampaniją.

10. *Neteko galios nuo 2021-11-13*

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XIV-605](#), 2021-11-04, paskelbta TAR 2021-11-12, i. k. 2021-23527

11. Energetikos įmonėms išduotų elektros energijos visuomeninio tiekimo licencijų galiojimas panaikinamas 2023 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme nustatyta tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-605](#), 2021-11-04, paskelbta TAR 2021-11-12, i. k. 2021-23527

Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 22 straipsnio pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-631](#), 2021-11-11, paskelbta TAR 2021-11-25, i. k. 2021-24223

Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 22 straipsnio pakeitimo ir 11 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas